

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.

Ἐν τινι τῶν προηγουμένων φυλλαδίων τῆς „Κλειῶς“ (σελ. 45) ἔχομεν ἐκθέσει δι' ὀλίγων τοὺς τρόπους, καθ' οὓς δύναται νὰ μετρηθῇ τὸ φῶς, ἔκτοτε δὲ μέχρι τῆς σήμερον τὴν προσοχὴν τῶν ἐπισήμων τῆς Ἑσπερίας ἐπιστημόνων ἐφείλυσεν ἰδιαζόντως τὸ ζήτημα περὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς οὐσίας τοῦ φωτός. Καὶ πραγματικῶς τί ἐστὶ φλόξ; Τίς εἶνε ἡ φύσις τοῦ πυρός; Ὁ ἄνθρωπος ἐν γένει ἔχει τὸ ἰδίωμα νὰ μὴ προσέχῃ τόσον εἰς τὰ ἀμέσως πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του κείμενα, ὅσον νὰ προσπαθῇ νὰ ἐξιχνιάσῃ καὶ νὰ γνωρίσῃ τὰ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις κινουντα τὸ ἐνδιαφέρον του. Τὸ πῦρ λάμπει καὶ θερμαίνει· τοῦτο ἀρκεῖ, περιττὴ δ' ἐντελῶς εἶνε πᾶσα περαιτέρω τοῦ φαινομένου βάσανος. Τὸ πολὺ ὁ ἄνθρωπος κατέγινεν ἀρχῇθεν εἰς τὸ νὰ ἐφεύρῃ τρόπους καὶ μέσα, δι' ὧν νὰ ἰσχυροποιήσῃ το πῦρ καὶ νὰ τὸ καταστήσῃ ὅσον ἔνεστι λυσιτελέστερον καὶ εὐχρηστότερον εἰς τὰς καθημερινὰς του ἀνάγκας.

Ἀλλὰ πρὸ ὀλίγου χρόνου ὁ γνωστὸς Γερμανὸς Φρειδερίκος Σείμενς, ἐφευρέτης καὶ κατασκευαστὴς σπουδαίων καὶ κοινωφελῶν φωτιστικῶν μηχανημάτων, ἀνέγνω ἐν τινι τῶν τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τοῦ βιομηχανικοῦ ἐν Πρωσίᾳ συλλόγου διατριβὴν ἀξιόλογον καὶ προωρισμένην, φαίνεται, νὰ σχηματίσῃ τὴν βάσιν πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἔρευναν τῆς καθ' ἑαυτὸ φύσεως τοῦ φωτός.

Τὴν σήμερον τὸ πᾶν εἶνε ἡλεκτρισμός, πᾶν φαινόμενον τῆς φύσεως ἀποδίδεται εἰς ἡλεκτρικὰς δυνάμεις, συγχρόνως ὁμῶς ἐξακολουθοῦμεν μέχρι τοῦ νῦν τόσον νὰ γνωρίζωμεν τὴν φύσιν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ καὶ τὴν οὐσίαν του, ὅσον καὶ καθ' ἣν ἡμέραν ἀνεκαλύφθη. Καὶ ἰδοὺ ἕτερος Σείμενς, ὁ περιώνυμος ἀδελφὸς τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος, μᾶς λέγει, ὅτι θὰ ἔλθῃ καιρὸς, καθ' ὃν ἡ ἀνθρώπινος χεὶρ δι' ἡλεκτρικῶν μηχανῶν θὰ κατορθόνῃ νὰ παράγῃ τροφάς, οὕτως ὥστε τὸ *μπαρμποῦνια* καὶ οἱ *φασιανοὶ* νὰ μὴ ᾔνῃ ἀποκλειστικὸν ἀντικείμενον τῆς λαμαργίας τῶν πλουσίων.

Ἐν τῇ διατριβῇ του ὁ Σείμενς λέγει, ὅτι καὶ ἡ φλόξ δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ἡλεκτρικὸν φαινόμενον, εἶνε δηλαδὴ τὸ ἀποτέλεσμα ἀπειραρίθμων καὶ λίαν μικρῶν κεραυνῶν, οἱ ὁποῖοι γεννῶνται διὰ τῆς ταχυτάτης κινήσεως τῶν μορίων τοῦ αἰρίου καὶ ἐκτελοῦσι τῶν τρόπων τινὰ ἕνα μικροσκοπικὸν βομβαρδισμόν.

Μέχρι τοῦ σημείου τούτου τὰ πάντα θὰ ἦσαν καλὰ, οὐδὲν δ' ἔχομεν ἄλλως ν' ἀντεῖπωμεν εἰς τὴν θεωρίαν τῶν μικροσκοπικῶν κεραυνῶν. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶνε τώρα, ἂν δυνάμεθα καὶ τίνα δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν πρακτικὴν ὠφέλειαν ἐκ τῆς παραδεδεγμένης ἀρχῆς περὶ τῆς κεραυνοειδοῦς φύσεως τῆς φλογός. Εἶνε δυνατόν ἄρα γε ἡ ἀρχὴ αὕτη νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ πρακτικῶς; Ὁ Φρειδερίκος Σείμενς μᾶς ἀπαντᾷ καταφατικῶς, τὴν ἀπάντησίν του δὲ συνοδεύει καὶ μὲ τὴν πειστικὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ἐκ τῆς γνώσεως ταύτης θὰ προκύψῃ σημαντικῶς τελειότερα χρησιμοποίησις τῶν καυστικῶν ὑλῶν, ἀνάλογος δ' ἐρθηνία εἰς τὰ εἶδη ἐκεῖνα τῆς βιομηχανίας, ὧν ἡ παραγωγὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ πυρός.

Εἰς ὅλους εἶνε γνωστόν, ὅτι ὁ κεραυνὸς καταστρέφει πάντα τὰ ἐγγὺς τοῦ τόπου τῆς ἐκρήξεώς του, οὕτω δὲ καὶ αἱ ὅσον ἐλάχισται καὶ ἂν ὑποθεθῶσιν ἡλεκτρικαὶ ἐκκενώσεις, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ σῶμα τῆς φλογός, καταστρεπτικῶς ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τῶν πλησίον κειμένων στερεῶν σωμάτων, αὕτη δὲ ἡ ἐπενέργειά των οὐ μόνον χρηματικὰς ζημίας ἐπι-

φέρει, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς δυνάμεις τῆς φλογός ἐν μέρει ἀπορροφᾷ καὶ παραβλάπτει τὴν ἔντασίν των. Ἐκ τούτου λοιπὸν δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ ἐξῆς συμπέρασμα, ὅτι ὀφείλομεν δηλαδὴ κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς καύσεως, ὅτε ἡ φλόξ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς, ν' ἀπομακρύνωμεν ἀπ' αὐτῆς ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον τὰ στερεὰ σώματα, διὰ νὰ δύναται ἡ φλόξ ν' ἀναπτυχθῇ ἐλευθέρως καὶ νὰ ἐνεργήσῃ οὐχὶ διὰ τῆς ἐπαφῆς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀκτινοβολίας. Πρὸς τοῦτοις δ' ἐξάγομεν ἐντεῦθεν καὶ ἄλλο συμπέρασμα, ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸς ὁ τρόπος, καθ' ὃν εἰς τὰς ἐν χρήσει θερμάστρας, τοὺς ἀτμολέβητας κτλ. ἀναγκάζομεν τὴν φλόγα νὰ ἔρπῃ, οὕτως εἰπεῖν, διὰ μέσου στενῶν στομίων καὶ διὰ τῆς τριβῆς ν' ἀποδίδῃ τὴν ἰδίαν τῆς θερμότητά εἰς τὰ πέριξ στερεὰ σώματα. Τοῦτο συντελεῖ μόνον εἰς τὸν σχηματισμὸν πολλοῦ καπνοῦ, ἀτελοῦς τοῦτέστι καύσεως, καὶ εἰς τὸ πληρωθῇ ἡ ἀτμοσφαῖρα βλαβερῶν ἀερίων, τὰ ὅποια ἄλλως ἠδύναντο πολὺ νὰ μᾶς ὠφελήσωσι καὶ νὰ ἐξυπηρετήσωσι πολλὰς τῶν ἀναγκῶν τοῦ καθημερινοῦ μας βίου. Αὐτὸς ὁ περιορισμὸς τοῦ πυρός πρέπει, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Φρειδερίκου Σείμενς, νὰ γίνεσθαι εἰς τὸ δευτερον τῆς καύσεως στάδιον, καθ' ὃ ἡ φλόξ ἀπώλεσε τὴν πρῶτην τῆς ζωηρότητα, ἡτοι *ἐξεθύμανε* καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν τῆς ἄλλως παρὰ διὰ τῆς ἐπαφῆς.

Δὲν ἀνῆκει εἰς ἡμᾶς νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς νέας *φλογιστικῆς* θεωρίας εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν μεγάλων καμίνων καὶ τῶν ἀτμολεβήτων, οὐδ' ἐνδιαφερόμεθα τὸ παράπαν ἂν αὕτη ἡ ἐκείνη ἡ θερμαντικὴ μέθοδος ἀπαιτεῖ μείζονας τῆς ἐτέρας δαπάνας. Τὸ μόνον ἀξιοπερίεργον δι' ἡμᾶς τοὺς ἐν θερμότεροις κλίμασι ζῶντας εἶνε, ὅτι ὁ Σείμενς καταδικάζει κατηγορηματικῶς τὸ εἶδος τῶν οἰκιακῶν θερμαστρῶν, τὸ ὅποιον εἶνε ἤδη ἀπὸ ἐτῶν ἐν χρήσει ἐν Εὐρώπῃ. Κρίμα ὅμως ὅτι, ἐν ᾧ καταδικάζει τοῦτο, δὲν κατώρθωσε μέχρι τοῦδε οὐδὲ καὶ ἐπὶ τοῦ χάρτου τοῦλάχιστον νὰ παρουσιάσῃ δεῖγμα τελείας θερμάστρας; μελλούσης νὰ εἰσαχθῇ πανταχοῦ καὶ νὰ συνενόησιν ἐν ἑαυτῇ ὅλα τὰ προτερήματα σώματος ἀπορροφῶντος καὶ διατηροῦντος τὴν θερμότητα.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ πυρός καὶ φλογῶν!

Στρέψωμεν δὲ τὰ βλέμματά μας τώρα πρὸς ἕτερον ἀντικείμενον, ἄξιον τῆς ἡμετέρας περιεργείας καὶ προσοχῆς.

— Οὐδὲν ἀξιώτερον τῆς εὐγενοῦς τοῦ Γουτεμβέργου τέχνης· περὶ ταύτης λοιπὸν ὁ λόγος.

Παρατηρήθη ὅτι οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἐκ Μουγουνδίας ἐφευρέτου τῆς τυπογραφικῆς, ἐν ᾧ εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς τέχνης των ὑπῆρξαν εἰς ἄκρον φιλελεύθεροὶ καὶ μᾶλλον ριζοσπάσται, ὅσον ἀφορᾷ πρὸς τὸ χρῶμα τοῦ χάρτου ἠκολούθησαν συντηρητικώτατον πρόγραμμα. Ὁ τυπογράφος θέλει πάντοτε „μαύρην τὴν μελάνην καὶ ἄσπρο τὸ χαρτί“, μόλις δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἤρχισαν νὰ γίνωνται ὀλίγα τινὸς καὶ σποραδικαὶ ἐξαιρέσεις, καθ' ἃς ἐπροτιμήθη τοῦ λευκοῦ ὁ ὑποκίτρινος ἢ ὁ ῥοδόχρους χάρτης. Ὁλλανδὸς τις ὅμως, τοῦ ὁποῦ τοῦ ὄνομα, ἂν δὲν τὸ γνωρίζωμεν σήμερον, θὰ τὸ μάθωμεν αὐριον ἢ μεθαύριον, ἔκαμεν ἐπ' ἐσχάτων τὴν φοβερὰν ἀνακάλυψιν, ὅτι μέχρι τοῦδε ὅλη ἡ τυπογραφικὴ ἀνθρωπότης ἐπλανᾶτο καὶ ὅτι αὕτη ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ λευκοῦ καὶ μέλανος χρώματος (χάρτου καὶ μελάνης) ἐπιφέρει φοβερὰν βλάβην εἰς τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν.

Ὁ νέος οὗτος φυσιοδίφης ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ χάρτης πρέπει νὰ ᾔηνε ὑπόχλωρος, ἡ δὲ μελάνη βαθυκύανος καὶ συμβουλεύει εἰς τὸ ἐξῆς τοιοῦτοτρόπως νὰ τυπώνωνται ὅλα τὰ βιβλία καὶ αἱ ἐφημερίδες τοῦ κόσμου. Διαβεβαίουν ἀπὸ τοῦδε τοὺς ἀξιολύτους Ἀναγνώστας μας, ὅτι καὶ ἡ „Κλειώ“ δὲν θὰ κάμῃ ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος, ἀλλὰ ὡς γενικευθῶσιν αἱ ἰδέαι αὐταὶ τοῦ Ὀλλανδοῦ, θὰ σπεύσῃ δὲ ν' ἀλλάξῃ ἐν καιρῷ καὶ τὸν χάρτην καὶ τὴν μελάνην τῆς, διὰ νὰ μὴ ἐξακολουθῶσι βλαπτόμενοι οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν φίλων Συνδρομητῶν τῆς. Πρὸς τὸ παρὸν ὅμως ὑπομονή· πιθανὸν εἶνε μὴ ἀποδειχθῇ ὅλως τὸ ἐναντίον.

Καὶ ἕτερον, ἐκ Γαλλίας πάλιν, ἀνέλαμψε φῶς! Μηχανικός τις, ὀνόματι Guichard, ἀνεκάλυψε τὴν φιλοσοφικὴν λίθον. Καὶ ναὶ μὲν ὄχι τὴν λίθον ἐκείνην, δι' ἧς θὰ ἠδύνατο νὰ μεταποιῇ οἷονδήποτε μέταλλον εἰς χρυσόν, ἐν τούτοις ὅμως εὗρε τρόπον, ἐπίσης πολύτιμον, δι' οὗ εἰς τὸν τετυπωμένον χάρτην ν' ἀποδίδῃ πάλιν τὸ ἀρχικὸν τῆς ἀθωότητός του χρώμα. Πολὺ ἐπεχείρησαν νὰ εὕρωσι μέσον, δι' οὗ νὰ λευκαίνωσι γεγραμμένον χάρτην, ἀλλὰ τὰ πειράματά των πάντοτε ἀπεδείχθησαν πολυδάπανα καὶ ἐπιζήμια μᾶλλον εἰς τοὺς ἀσχολουμένους. Ἄν πραγματικῶς ὁ κ. Guichard δὲν ἀπατάται καὶ ἂν ᾔηνε βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν πειραμάτων του, θὰ γίνῃ αἷτιος πολλῶν καλῶν εἰς τε τοὺς ἐκδότας καὶ τοὺς πολυγράφους. Αἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ θὰ καταντήσωσι διὰ τῆς ἐφευρέσεως ταύτης μυθωδῶς ἐφθηνά, διότι οἱ ἀναγνώσται αὐτῶν θὰ τὰ δανειζονται τρόπον τινὰ ἀντὶ νὰ τ' ἀγοράζωσι. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὅλα τὰ ἡμερήσια καὶ τὰ περιοδικὰ φύλλα θὰ

στέλλωνται πάλιν ὀπίσω εἰς τὴν χαρτοποιητικὴν μηχανήν, ἡ ὁποία θὰ τὰ ἀπαλλάσῃ καὶ θὰ τὰ καθαρίζει ἀπὸ τὰς πληρούσας αὐτὰ ἰδέας, θὰ τὰ καθιστᾷ δὲ πρὸςφορα νὰ δεχθῶσι νέας καὶ ἐπικαίρους ἐντυπώσεις.

Ὅπωςδὴποτε δὲν ἀπέχει πολὺ μακρὰν ἡμῶν ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, καθ' ὃν μία ἰδέα θὰ τίθεται εἰς τὴν μίαν πλευρὰν μιᾶς μηχανῆς καὶ θὰ μᾶς παρουσιάζεται εἰς τὴν ἄλλην ὡς ἔτοιμον βιβλίον. Καὶ ἐν ᾧ ὁ ἐν Βερολίῳ μηχανικὸς Χάγκεμαν συμβουλεύει ὅλα τὰ βιβλία καὶ αἱ περιοδικαὶ ἐφημερίδες νὰ ἐκδίδωνται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς στερεοτύπως, ἕτερος μηχανικός, ὁ γερμανοαμερικανὸς Φάϊστερ, προβάλλει εἰς παραδοχὴν νέον εἶδος μηχανῆς, ἡ ὁποία ὄχι μόνον τυπώνει καὶ διπλώνει τὰ τυπογραφικὰ φύλλα, ἀλλὰ καὶ τὰ συγκολλᾷ εἰς τεύχη καὶ τὰ τυλίσσει εἰς ἐξώφυλλον.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ὁ Νέστορ τῶν ἐν Ἀμερικῇ κατασκευαστῶν ταχυπαιστηρίων, ὁ συνταγματάρχης Hoe, μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου του ἐπροφύτευσεν, ὅτι δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ παραγκωνισθῇ ἡ ἰδία του τέχνη, ν' ἀντικατασταθῇ δηλαδὴ τὰ ταχυπαιστήρια διὰ τῆς φωτογραφίας. Αἱ ἐφημερίδες εἰς τὸ μέλλον θὰ τυπώνωνται μόνον εἰς ἐν ἀντίτυπον, ἐκ τῆς ἀρνητικῆς δὲ εἰκόνος τοῦ ἐνὸς τούτου ἀντιτύπου ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός θὰ φωτογραφῶνται θετικὰ ἀντίτυπα, ἐντὺς μιᾶς ὥρας περὶ τὰς 300,000. Τοιαῦτα εἶνε αἱ πρόσδοι τῆς νεωτέρας τυπογραφικῆς, ὀφειλόμεναι ἅπασαι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν, ἣν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἔλαβεν ὁ ἡλεκτρισμὸς καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως καταστήσῃ αὐτὸν πειθήνιον ὄργανον εἰς ὅλας τοὺς ἀνάγκας.

ΕΚ ΠΟΜΠΗΙΑΣ.

Οἱ μεγάλῳφνοι τῆς Γραφῆς ποιηταὶ „ἐκάθηντο ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βαβυλῶνος καὶ ἐκλαίον“, καὶ οἱ θρηνοὶ αὐτῶν ἀντήχουν καὶ ἀντηχοῦσι μέχρι σήμερον εἰς τὰ ὦτα τῶν ἐπιγενεστέρων, διότι ἐκτοτε ἡ ἀνθρωπότης πολλάκις ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ κλαύσῃ ἐπὶ ἐρείπων καὶ βαρύνυμος νὰ προεικάσῃ τὸ μέλλον τῶν ἰδίων τῆς κτισμάτων. Τὰ ἔργα ἡμῶν θρυμματίζονται ὑπὸ τοῦ χρόνου ὡς λεπτοφυῆ ἀγγεῖα εἰς χεῖρας ἀφρονος παιδίου καὶ ἐκεῖ, ὅπου ἤνθει τὸ κάλλος καὶ ἠκμαζεν ἡ νεότης, ἔρπει ὁ σκώληξ καὶ βασιλεύει ἡ σιωπὴ.

Εἴρων δὲ μοῖρα ἐπέβαλε τῷ ἀνθρώπῳ, νὰ συλλέγῃ ὡς ἐν ἀφελείᾳ παιδιᾷ τὰ συντρίμματα τοῦ παλαιοῦ μεγαλείου καὶ δι' αὐτῶν νὰ καταρτίζῃ σύνθετον κάτοπτρον, εἰς ὃ νὰ συγκεντροῖ τὰς ἀκτῖνας τῆς ἀναμνήσεως καὶ βαθμυδὸν ν' ἀναπαράγῃ ἀμυδρὰν τινὰ τοῦ παρωχημένου βίου εἰκόνα. Τὰ χάσματα τῆς εἰκόνος πληροῦνται διὰ τῶν εἰκασίων ζητητικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ πνεύματος, ὁ χρωματισμὸς λαμπρύνεται ὑπὸ ζωηρᾶς φαντασίας καὶ ἡ ποίησις ζωογονεῖ ἐπὶ στιγμὴν ὅτι ὁ χρόνος ἀπενέκρωσε.

Οὕτω καὶ πρὸς διετίας περίπου προσῆλθον εἰς τὰ ἐρεῖπια τῆς ἀναχωσθείσης Πομπηίας ἐκ πάσης τῆς γῆς γωνίας οἱ ἐκ συστήματος θαυμασταὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου, διὰ νὰ ἀναπολήσωσιν ἐπὶ τῶν ψυχρῶν ἐκείνων λειψάνων τὴν ὄψιν διςχιλιετοῦς παρελθόντος. Οἱ ποιηταὶ ἐξύμνησαν τὴν ἀνάστασιν τῆς νεκροπόλεως, καὶ οἱ ποιηταὶ οὗτοι προήρχοντο ἀπὸ χωρῶν, ὧν τὰ ξανθὰ τέκνα περιεφέροντο ἄλλοτε ὡς αἰχμάλωτοι εἰς τὰς ἀγυῖας τῆς ἀγερώχου βωμαϊκῆς πόλεως καὶ

ἐξετέλουν ὡς θυρωροὶ ἢ ἀγροφύλακες καθήκοντα τῆς ταπεινότερας ὑπηρεσίας παρὰ τοῖς ἀβροδιαίτοις πολίταις.

Ἐκασμῆθη δὲ ἡ πόλις κατὰ τὰς γνησίας παραδόσεις τῆς ἀρχαιογνωσίας καὶ παρεῖχε πράγματι ὄψιν νεκραναστάσεως. Τὰ σκιερὰ τοῦ υποχθονίου ἄστεος μέρη προσήχθησαν μετ' ἐπιτυχίας μεγίστης εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν φῶς, οἱ δὲ παλαιοὶ ἄστοι, ὡσεὶ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀναπηδήσαντες, παρήρχοντο πρὸ τῶν ὁμμάτων τῶν θεατῶν ὡς ἀληθινοὶ τύποι τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, ἧς διετήρησεν ἡμῖν ἡ παράδοσις τὴν περιβολὴν καὶ ὁπέδωκεν ὁμοιαλθήτη τὸν χαρακτήρα οἱ ἐπὶ τούτῳ δι' αὐτῆς μεταμφιεσμένοι.

Πόσον ὠραία ἦτο ἡ πόλις αὕτη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὅτε ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτῆς προσείλκυε λαοὺς, ἐξ ἐνστίκτου λατρεύοντας τὸ ἰδεῶδες καλόν, ἐφιλοξένοι δὲ καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, οἵτινες ἰδιαζόντως ἐτιμῶντο ὡς διδάσκαλοι πάσης ἀρετῆς καὶ φιλοκαλίας. Ἡ λαμπρά τότε πόλις ἔλουε τὰς ἀνατολικὰς αὐτῆς ἐσχατίας εἰς τὰ κύματα πάντοτε ἡρεμοῦντος πόντου, ἔφερε δὲ ἀειθαλῆ στέφανον τὸ φύλλωμα τῶν δασωδῶν λόφων τῆς, ἀπαστραπτόντων ἐκ τῶν κλάδων τῆς ἐλαίας. Διότι ἐλατρεύετο καὶ ἐνταῦθα ἡ Ἀθηναῖα, ἀντήχουν δὲ αἱ λεωφόροι ἐκ τῶν φαιδρῶν γελωτῶν, οὓς ἀνέπεμπον οἱ ἄστοι κατὰ τὰς ἐορτὰς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Βάκχου. Ἀνωθεν δὲ τῶν καλλιμαρμάρων ναῶν τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ἡρακλέους, τῆς Ἰσιδος καὶ τόσων ἄλλων Θεῶν, ὑπὲρ τὰς πλατείας, αἵτινες ἐβριθον κόσμου καὶ περιεζωνύοντο ὑπὸ σκιερῶν στοῶν καὶ κιόνων, ὑπεράνω τῶν κομπο-